ESTER 8-10

REVIEW…

- Sang nahibalu-an ni Mordecai nga may mando nga pagapatyon ang mga Judio – nag lakat siya kag gin hambalan si Ester…
  - Gusto niya si Ester mapakilooy sa atubang sang Hari para sa iya mga tawo – apang nahadlokan siya…
  - Nakahibalo gid ang tanan – nga kon sino ang magkadto sa Hari nga indi imbitado – kamatayon…
  - Si Mordecai nag sabat - basi pa lang gintuga ka para sa tinion nga kaangay sini!
- Gani si Ester nag kadto sa Hari –Kag nahamut-an siya – gin tanyagan nga ihatag sa iya bisan pa ang katunga sang Ginharian!
  - Si Ester nag hambal lang sa Hari kag Haman nga magkadto sa espesyal nga sinalosalo…
  - Wala siya sang may gin pangayo sa Hari – sa baylo nag hambal siya nga magbalik sila sa dason nga adlaw…
  - Si Haman nag halin sa sinalosalo nga nagakalipay gid – asta nga nakita niya si Mordecai sa guha nga indi mag saludo sa iya…
  - Sa pag pa-isog sang iya nga asawa – nag patukod siya sang 75' kataas nga haligi para bitayan kay Mordecai!
- Sa sina gid nga gab-i ang Hari indi makatulog – kag ang libro sang listahan gin basa sa iya…
  - Kag ato didto nakasulat ang gin buhat ni Mordecai nga nag luwas sa iya kabuhi – **Ester 2:21**
  - Si Haman aga pa nga nag-abot – para magpangabay sang kamatayon ni Mordecai…
  - Apang sa baylo – ginpabutangan sang Hari si Mordecai sang Harianon nga panapton kag korona para pasidunggan siya…
  - Si Haman gin dala naman sa ika- 2 nga salosalo upod ang Hari kag si Ester…
  - Sa sini nga tion nag sabat si Ester sa pamangkot sang Hari – nga may ara gusto magkuha sang iya kabuhi / kag ang kabuhi sang iya katauhan…
  - Grabi ang kaakig sang Hari – Sin-o ang mangahas nga mag tandog sa iya Reyna – nag sabat siya -ang malaut nga si Haman!
  - Nag mando ang Hari nga si Haman ang bitayon sa iya nga gin obra nga bilitayan para kay Mordecai!

PIESTA SANG PURIM… (*3* KA *BUTANG*)

- **1ST – NAGBALISKAD ANG PAYA… 8:1-17**
  - 1st – Dako nga mga Padya… vs. 1-2
    - Sang pagkatapos nga mapatay si Haman – si Ester nakigkita liwat sa kay Haring Ahasuerus…
      - Ang balay ni Haman – tanan niya nga pagkabutang – gin hatag tanan sang Hari kay Ester…
      - Kag si Ester gin pabalo niya sa Hari nga si Mordecai iya pakaisa / kag nag atipan sa iya bilang amay…
      - Ginhatag sang Hari kay Mordecai ang iya pangselyo nga singsing – ginhimo si Mordecai nga pangulo sang mga prinsipe sangPersia…
      - Kag si Ester naghatag sang katungdanan kay Mordecai nga magtatap sang balay ni Haman!
      - Tanan nga may ara si Haman – halin sa posisyon pakadto pagkabutang – gin hatag kay Mordecai!
    - Daw masiling nga ara ang tanan sa kay Haman /samtang si Mordecai wala gid…
      - Indi gid bug-os nga makasalig sang kun ano lang ang makit-an – ang adlaw sang paghukom maga abot!

- Sa pag tan-aw sang kalaot sang kalibutan nga nagapalibot sa aton – makaulogot gid…
- Makita naton mga tawo nga nagapangabuhi sang imoral nga kabuhi – nagasikway sang Kaalam sang Dios…
- Ang pinakalala nga parte nga maka palagyo lang sila sa konsekwensya…
- Wala sila naga antos – naga asenso pa gani – daw indi patas!
- **Salmo 73:16-17** – "Karon gintinguhaan ko gid nga intiendihon ini nga mga butang pero binudlayan ako hasta nga nagkadto ako sa imo templo,kag dayon naintiendihan ko kon ano ang matabo sa mga malaot."

- Bangod lamang nga ang Dios wala pa nag hukom – indi buot silingon nga indi na siya mag hukom…
  - Madamo naga hunahuna nga 'ok' sila tungod wala sila gilayon gina silotan sang Dios...
  - Dira sila nag sala sa pag interpretar sang 'pagpailob' sang Dios sa 'pagbaton' sang Dios...
  - Bangod nga ang Dios wala naga hukom dayon – wala nagakahulugan nga indi na mag hukom ang Dios!
  - Kon paano ka nagapakasala – may resulta gid ang tanan naton nga ginahimo – **Numero 32:23**

- Apang ang aton padya sa pagkabuhi para kay Jesus indi permi nga ara gilayon…
  - Wala ka gatanom sang binhi - kag magpaabot nga may bunga sa sanga pagkaaga...
    - Kag kon mag pungko kag mag hulat sa tanom nga magtubo - laban gid nga matak-an ka kag mag untat na lang!
    - Ang solusyon nga mapisan nga mag-giho - hilamunan / habukan - maabot ang tion nga ang bunga maguha!
    - Sa masami gusto naton makita ang maayo nga bunga sang aton pagpangabudlay - subong dayon!
    - Kon ang bunga indi dayon mag-abot - ginakapoy kita - ginahunana ta nga wala sang matabo...
    - Kahapos nga ma-ugot kita sa mga kapaltahan sang aton Cristohanon nga pag lakat...
    - Daw kahapos nga masulayan nga mag-untat na lang - aton ginapinsar nga ang mga bagay-bagay indi man mag-bag-o!
  - Indi mag untat - ang maayo nga bunga naga kinahanglan sang tion kag pag hulat nga magtubo...
    - **Galacia 6:9** - "Gani indi kita magkataka sa paghimo sang maayo, kay kon magpadayon kita, magaabot gid ang tion nga mabaton ta ang balos."
    - Sa baylo nga mangita sang bunga - mangin masako sa pag alagad kay Jesus..
    - Sa pagkamatutom kag pag-sunod kay Jesus - tindugan naton ang iya Pulong...
    - Sa gintalana nga tion sang Dios magabunga gid kita sang maayo nga bunga - mabaskog nga pagagamiton sang Ginoo!
    - Magpadayon sa paghimo sang maayo - ilabi na gid sa imo mga utod sa Ginoo!

- 2nd – Pagpamatok sa Kasuguan… vs. 3-14
  - Si Ester nagpakighambal liwat sa Hari – nagpakitluoy nga indi pag sigihon ang malain nga plano sang malaot nga si Haman…
    - Paano niya mabatas – isa ka Judio - mapungkolang samtang ang iya katauhan ara sa katalagman nga ipalaglag!
    - Indi bastante nga naluwas na kita sa kamatayon paagi sa Bugay sang Dios…
    - Paano ang iban ta nga pamilya /abyan – sa mga wala nakakilala kay Jesus…
    - Kabalo kita kon ano ang matabo sa mga wala sang relasyon kay Jesus...
    - Apang masami nagapangalag-ag kita – mas nagakabalaka kita kon ano ang pinsaron sang iban sa aton...

- Dapat kilalahon naton kon ano ang nakataya – mangin maisog sa pag sugid sa aton mga ginahigugma nga kinanglan gid nila si Jesus!

▪ Bisan nga si Haman nga patay na – ang layi nga gin pasa niya nagpabilin nga ara sa lugar...
- Sa ika -13 sang Adar – Kapalaran sang tanan nga Judio nga sila pagpapason sang ila kaaway!
- Indi na niya mabawi kon ano na ang ara sa layi / ukon mabaylohan ang gin mando nga nabutangan sang selyo…
- Suno sa Layi sang Persia – wala sang dekrito nga pwede ligwaton – **Daniel 6:14**
- **Santiago 1:19** - "Mga hinigugma ko nga mga utod, tandai ninyo ini: dapat mangin handa kita sa pagpamati, indi magpadasodaso sa paghambal, kag indi magpadali-dali sa pagpangakig..."
- Tungod nga ka hapos mag hambal – apang imposible nga bawion ang tinaga nga nabungat ta…
- Mas maayo nga hunahuna-on anay antes mag hambal – kag atubangon ang resulta sang aton tinaga!

▪ Ang punto nga gin pakita sang Hari - nga gin pabitay niya si Haman tungod nga nag plano siya sa pagpapatay sang mga Judio…
- Kon nahimo niya sa iya nga pangulo sang mga prinsipe – paano pa gid ayhan sa iban…
- Gani gin tagaan niya si Mordecai sang pahanugot nga mag sulat sang bag-o nga kasuguan para sa proteksion sang mga Judio!
- Sa pag abot sang ika 23 sang Sivan (*Mayo/Hunyo*) si Mordecai nagsulat sang bag-o nga dekrito…
- Gin padala sa 127 ka probinsia sang Ginharian – ginpadalhan suno sa ila linggwahe…
- Ginpadala sa pinakadasig nga kabayo /kamelyo – para sa pagdul-ong sang mensahi sa malayo nga pamusod sang Emperyo…
- Ginsulat sa ngalan ni Haring Ahasuerus – na selyohan sang singsing sang pagpat-in...
- Nga sa sina nga adlaw nga ang mga Judio paga-patyon – ang ika 13 nga adlaw sang Adar (*Marso*)…
- Ang mga Judio ginpahanugutan sa pag tipon sa kada siudad – sa pagpapas / pagpatay / nga maubos ang ila kontra!
- Si Mordecai nag gamit sang pareho nga linggwahe /sa tion ni Haman – apang sini nga tion pabor sa mga Judio!
- Ang Dios lang makakuha sang makahaladlok nga kahimtangan – kag magliso sini para sa aton kaayuhan- **Isaias 63:1**
- Ang Dios lang maka lubag sang aton kasubo nga mangin kalipay /aton pag lalaw pakadto sa selebrasyon…
- Apang pareho kay Ester – ara dapat sa aton kabubuton nga mag paubos sa atubang sang Hari…
- Sa amo na nga estado sang kabuhi ta nga makita naton ang Bugay kag Kalooy nga mabulig sa aton sa tion nga aton kinahanglanon
- **Hebreo 4:16**–" Gani indi kita magkatahap nga magpalapit sa trono sang Dios nga maluluy-on, agod mabaton ta ang kaluoy kag bulig sa oras nga kinahanglan naton.."

o 3rd – Maayo nga mangin Judio… vs. 15-17

▪ Naglakat si Mordecai nga nagasuksok sang Harianon nga panapton kag korona…
- Kag ang bilog nga siudad sang Susa nagselebrar – mahimo nga wala gid nila nadumduman si Haman…
- Ini nga tawo gapaminsar nga ara na sa iya ang tanan – gilayon nga nalipatan!

▪ Sa **Lucas 12:16-22** si Jesus naghatag sang parabola sang isa ka manggaranon nga tawo…

- Ang tawo nga may ara sang tanan nga butang ginkulang sang lugar nga butangan sang iya mga patubas...
- Apang ang Dios nag tawag sa iya nga buangbuang – mapatay ka karon nga gab-i - ti sino ang makuha sang tanan niya nga gintipon…
- Kalabanan nga tawo nagadedikar sa kabuhi nga makakita - dako nga Sweldo - ang alagyan pakadto sa 'mahapos nga dalan '...
- Ginapinsar nga kon DAMO kuarta - ang tanan nga problema madula na!
- Sang bata-on kita wala kita sang matawag nga aton - wala kuarta / wala pagkabutang...
- Nag tudo pangabudlay agod makuha naton ang aton gusto' - tapos mapatay ka man lang dayon...
- **Manugwali 2:18-20** - "Ginkaugtan ko ang tanan nga ginpangabudlayan ko diri sa kalibutan, kay ibilin ko man lang ini sa tawo nga magabulos sa akon. Kag sin-o ang nakahibalo kon maalamon ina nga tawo ukon buang-buang? Pero bisan ano pa siya, siya gihapon ang magapanag-iya sang tanan ko nga ginpangabudlayan sa bug-os ko nga kusog kag kaalam. Wala man ini sing pulos!Gani desperado ako sa tanan nga ginpangabudlayan ko diri sa kalibutan!"
- Wala nagakahulugan nga indi na kita magpangabudlay - ang buot silingon nga mag pangabudlay todo para sa Dios...
- Indi pag tinguhai ang kamanggaran sang sini nga kalibutan - wala ini naga dugay...
- Sa baylo tinguhai ang harianon nga panapton kag kurona nga naghalin sa pagkabuhi para sa Dios!

▪ Halin sa isa ka pinakamadulom nga tion sang kasaysayan sang mga Judio – nag-abot ang pinakadako nga kadalag-an!
- Kag ang kada siudad nga pinpadal-an sang mando sang Hari naghiwat sang dako nga selebrasyon…
- Ang mga Judio may kasanag (*nag-uswag*) / malipayon (*kasadyahan*) / kalipayan / kag ginapadunggan (*kabilihanan*)...
- Kag damo nga tawo sa ina nga lugar nangin Judio – tungod sa kahadlok nga nagtupa sa ila!
- Masami ara sa madulom nga mga tion – ang mga dako nga pag daog…
- Amo na kon ngaa dapat kita makalipay sa mga mga pagtilaw – **Roma 5:3**
- Tungod nga kon wala gid sang pagpanghankat – indi kita mag tuon nga magdepende sa Dios!
- Ang Ginoo naga gamit sang pagtilaw sa pagpakita sa aton nga siya ang maga-atipan sang aton tanan nga kinahanglanon – pakamaayohon kita…
- Nagahatag sa aton sang kompiansa nga kita importante / mapuslanon sa iya – nga indi niya kita paslawon!
- Ang kasiguraduhan sang iya pagkamatutum – naga hatag sa aton sang pamatasan nga diosnon…
- Kag nagaresulta nga makilala kita nga naga salig sa Dios – puno sang kalipay sang Ginoo…
- Kag ang kalipay sa bisan ano nga kahimtangan – ginatugutan ang kalibutan nga makita si Jesus sa aton!

- **2ND – ANG KADALAG-AN SANG MGA JUDIO… 9:1-32**
  - 1st – Ang ika- 13 sang Adar… vs. 1-10
    ▪ Ang adlaw nga ang kaaway sang Judio naglaum nga madaug sa ila…
    - Halin sang una ginatuyo ni satanas nga laglagon ang katauhan sang Dios…
    - Gin sugyot si Cain nga patyon si Abel – paagi sa binhi siya malupig – **Genesis 3:15**

- Iya gid gin tinguhaan nga madagtaan ang linya sang tawo – *nephilim* – nag resulta sang anaw – **Genesis 6:4**
- Iya man nga gin enganyo si Pharaoh para sa pagpatay sang kada anak nga lalaki sang israel – **Exodus 2:16**
- Siya man ang inspirasyon sa likod ni Haman – nga panason ang mga Judio sa bug-os nga kadutaan…
- Si satanas ma tilaw pa gid liwat sa pag papas sang mga Judio – si Herod / Inquisition / Holocaust…

▪ Ang rason nga ginalagas ni satanas ang mga Judio – tungod sila ang pinili nga katauhan sang Dios!
- Ang isa sa akon nga paborito nga pilikula 'Fiddler on a roof' – ang estorya sang imol nga Ruso nga Judio…
- Sa pangamuyo ni Tevye nagahambal siya nga – 'O Ginoo kabalo ako nga Imo kami ginpili…
- Apang makapili ka man sang iban bisan sa malip-ot lang nga tion!'
- Kinanglan naton nga mahangpan –tungod nga kita anak sang Dios – kag kita ang ginapuntarya…
- Bisan si Jesus naghambal kay Pedro sa **Lucas 22:31** - ginapangayo ka ni satanas gamit imo nga ngalan…
- Ginahunahuna ko nga ina nga mga tinaga makatuloblag gid - ' si satanas kilala niya aton ngalan'...
- Apang siguradoha – kon nagatindog kita para kay Jesus –kilala ni satanas kon sino kita…
- Kag makadto siya sa pagtilaw sa aton - testingan kita -pakita sa ton kon sino kita - tilawan kag paluyahon kita…
- Gusto niya nga indi na kita mag padayon – magpalayo sa pagalagad!

▪ Ang adlaw nga kon tani nga malutos ang mga Judio – amo pa ang ila nga pinakadako nga kadalag-an!
- Suno sa mando sang Hari - nga ang mga Judio sa kada siudad maghugpong…
- Kag ang tanan nga opisyal sang duta nagkadto sa pagbulig sa Judio – sa ila kahadlok kay Mordecai…
- Tungod nga nangin gamhanan siya sa korte ni Haring Ahasuerus…
- Gani ang mga Judio ginpatay nila ang ila mga kaaway – 500 sa palasyo pa lang sang Susa!
- **I Corinto 2:8** Kon nakabalo si satanas - indi niya ipalansang si Cristo...
- Sang si Jesus gin butang sa krus – si satanas nag kalipay - ginpinsar niya nga nagdaug siya...
- Ang wala niya maintiendihan - pero matun-an niya sapaglipas sang 3 ka malipot nga adlaw - nga siya nalutos na!
- Sa krus ni Jesus na dugmok si satanas / sala/ kag kamatayon!
- Ang aton kaway nangin nalutos nga kaaway – wala kita sang dapat nga ikahadlok –kita madinalag-on!
- **I Corinto 15:55-57** - "Ti diin na ang imo kadalag-an, O kamatayon?
  Diin na ang imo gahom?… Pero salamat sa Dios tungod nga paagi sa ginhimo sang aton Ginoong Jesu-Cristo ginhatagan niya kita sang kadalag-an sa sini nga mga butang."

o 2nd – Ang ika 14 sang Adar… vs. 11-19

▪ Ang Hari nag balita kay Ester - 500 ang napatay /Ara na da ang 10 ka anak ni Haman…
- Si Ester nag ayo pa gid isa ka adlaw sa pagpapas sang 300 nga nabilin nga kaaway sang mga Judio sa Susa…
- Kag ang 10 ka lawas sang anak ni Haman paga bitayon sa haligi…
- Daw ka lohiko nga ang orihinal nga mando ni Haman amo ang nag buyagyag sang madamo nga kaaway sang mga Judio…

- Agod maabot ang adlaw sa indi bastante ang paghaboy sa ila tanan…
- Ang pagpakita sang hayag sa lawas sang mga anak ni haman maga serbi nga paandam!
- Ang pagpati nga ang mga anak ni Haman – nga sila pareho man sa ila nga Amay!
- Sa subong wala naga silot ang Dios sa Kabataan sa sala sang ila amay...
- Matu-od nga kadako sang impluwensia sang ginikanan sa ila mga anak - maayo ukon malain...
- Apang ang Dios wala naga silot sa aton sa kapaltahan sang aton Ginikanan...
- Apang makatuon kita sa ila kasaypanan - indi mag sunod sa ila nga inagyan...
- **Ezekiel 18:20** - "Ang tawo lang nga nakasala amo ang mapatay. Ang anak indi dapat silutan tungod sa sala sang iya amay, kag ang amay indi dapat silutan tungod sa sala sang iya anak."

▪ Ang nabilin nga mga Judio sa Emperyo nagpatay 75,000 nga kaaway sang ika-13 sang Adar…
- Apang wala nila gin kuha ang mga pagkabutang – wala sila dira para sa kuarta…
- Ang mga Judio indi nila gusto nga mag pinsar ang iban nga may likom mga motibo…
- Ginapangita nila ang pag depensa sa ila pamilya – nga matipigan kag mapalayo sila sa halit…
- May ara gid bala nga tion sa Cristohanon nga maka gamit sang puersa sa pag depensa sa pamilya…
- Kon ang isa ka manog holdup mag atake sa imo asawa / ukon kawatan nga mag sulod sa imo balay…
- Ginasabdong nyo bala sila sa ngalan ni Jesus – ukon madugang ka pa sang Smith & Wesson…
- Pat-od nga nakita naton ang halimbawa sa Biblia nga ang mga lalaki armado – **II Samuel 23**
- Bisan ang mga disipulo ginahambalan nga mag bakal espada antes sang pag lansang – **Lucas 22:36**
- Apang indi kita mag salig sa aton kaugalingon nga abilidad / ukon aton armas - **Salmo 44:6-7**
- Labi sa tanan mag salig sa Ginoo nga siya aton manog amlig – kag manugapin – **Salmo 28:7**

o 3rd – Ang selebrasyon sang Purim… vs. 20-32

▪ Si Mordecai nagpadala sang sulat sa tanan nga Judio – ang mando nga mag selebrar…
- Sang ika 14-15 sang Adar – may selebrasyon bilang pagdumdom sang ila kadalagan…
- Selebrasyon kon paano sang Dios ginliso ang ila kasubo sa kalipay/ ang ila pag lalaw sa selebrasyon!
- Isa ka selebrasyon sa pagdumdum sa kada kaliwat / sa kada lugar…
- Ang tradisyon sang 'Purim'indi dapat malipatan sang nagasunod nga kaliwat!

▪ Ang tradisyon maayo – kon naga tudlo sa aton nahanungod sa Dios…
- Dapat siguro makita sang kabataan ang mga Baptism / Communion –ang pag ambit kon gusto nila…
- Indi tungod sa tradisyon kundi agod nga makapamangkot sila kon ngaa – ngaa gina himo naton…
- Naga hatag sang opurtunidad sa aton sa pag tudlo sa kabataan nahanungod sa Dios …
- Communion - naga tudlo sa aton kon paano kita naluwas halin sa sala/kamatayon – paagi sa pag sakripisyo ni Jesus…
- Baptism – naga tudlo nga indi na kita makasasala – kundi bag-o na nga tinuga ni Cristo!

- **3RD – SIYA NGA NAGPAUBOS SANG IYA KAUGALINGON… 10:1-3**

o 1st – si Haring Ahasuerus nag patuman sang buwis sa iya Ginharian…

▪ Ginahaumhaom para matumbasan ang mga nadula tungod sa iya mando – 75,000 ang napatay…
- Pero si Mordecai nangin dako sa Ginharian – nangin ika-2 nga manugdumala sa duta…

- Ang kasaysayan niya ara nasulat sa the Chronicles of the Kings of Persia!
- Si Haman halin sa pagkahalangdon pakadto sa kahuy-anan /si Mordecai halin sa pagkalubog pakadto sa pagkahalangdon…
- Isa ka gamhanan nga larawan sa Biblia nga may kamaturan…
- Ang Dios naga sumpo sa mga bugalon - kag gina bubu ang bugay sa mga mapainubuson - **Santiago 4:6**...

▪ Kon maminatud-on lang kita - ginabutang ta permi ang kaugalingon una sang sa iban - indi gid kita mapainubuson...

- Kon ara kita sa Simbahan -indi kita nagapasunaid sa iban – makuha gid kita sang pinakanami nga donut...
- Makipag away pa para makuha ang pinaka nami - kay kita una nga naka kita - nagakabagay lang nga mangin aton!
- Apang kon gina pakataas naton aton kaugalingon - iya kita paubuson /magpaubos sang inyo kaugalingon - kay ang Dios maga bayaw sa inyo...
- Kon kita bugalon - kon ginapinsar ta nga bagay sa aton ang pinakamaayo - sumpu-on kita sang Dios...
- May pader nga ara sa tunga naton kag Dios - nag utod sang pakigupod naton sa Ginoo...
- Bisan ano pa ang aton himoon -ukon nag tinguha gid - mapaslawan kita kon ang Dios indi naton kaupod...
- Kon ara sa aton nga kabubuton nga ipaubos ang kaugalingon - ang Dios magatindog saton tupad...
- Bisan ano pa ang aton obrahon sa kabuhi - mangin madinalag-on kita!